

УДК 330.341.1:658.1 5.5.

Соріна О.О.¹, Коломоєць В.В.², Пустарнаков О.І.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² асп. НУ «Запорізька політехніка»

СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Розробка та впровадження інновацій є рушійною силою розвитку сучасних підприємств. Ефективність цього розвитку залежить як від наявного

інноваційного потенціалу так і від особливостей його практичного використання.

Оскільки проблема дослідження інноваційного потенціалу роками не втрачає актуальність, у науковому середовищі існує безліч його визначень, які науковці часто групують за окремими підходами.

Так, Єпіфанова І.Ю. та Гладка Д.О. пропонують групування визначень з точки зору наявних ресурсів та з точки зору можливості їх використання [1, с. 355]. Лещух І.В. в якості підходів розглядає ресурсний, цільовий та підхід на основі міри спроможності/готовності (орієнтації на результат) [2, с. 99]. До цих трьох підходів, на думку Фірсової С. М. та Чеботар С. В. можна додати ще розгляд інноваційного потенціалу як здатності підприємства розробляти й реалізовувати інноваційні проекти [3, с. 203]. З цих підходів найбільш поширеним є так званий ресурсний, в межах якого інноваційний потенціал трактується як впорядкована сукупність ресурсів підприємства, завдяки яким здійснюється його інноваційна діяльність.

За результатами огляду наукових джерел можна виділити наступні характеристики інноваційного потенціалу:

- інноваційний потенціал як елемент складно виділити у загальному виробничому (економічному) потенціалі, тому його дослідження є слабкоструктурованою проблемою;
- інноваційний потенціал є латентною характеристикою підприємства, тобто не існує можливості спостерігати та вимірювати його безпосередньо;
- інноваційний потенціал не є простою сумою складових - він проявляється внаслідок їх складної взаємодії; при цьому його елементи можуть певною мірою замішувати або доповнювати один одного;
- при використанні інноваційного потенціалу взаємодія його елементів викликає ефект синергії;
- визначений інноваційний потенціал окремого підприємства – це відносна величина, використання якої є доцільним при проведенні порівняльного аналізу підприємств у певній галузі.

Різноманіттям підходів відрізняється також визначення елементного складу інноваційного потенціалу. Дослідники [1] в якості складових елементів визначають ринок, ерудованість, працівників, техніко-технологічну та інформаційно-довідкову складові, взаємодію та дослідження. В роботі [4] виділено ресурсну (ресурси різних видів), внутрішню (суб'єкти інноваційної діяльності, які забезпечують внутрішні процеси – маркетинг, логістику, загальне управління тощо) та результативну (потoki інноваційної продукції) складові. Науковці [3] акцентують увагу на таких внутрішніх елементах як організаційно-управлінська, маркетингова, науково-технічна,

фінансово-економічна, кадрова, виробничо-технологічна та інформаційна складові.

Таким чином, інноваційний потенціал підприємства є підґрунтям його інноваційної діяльності і базою інноваційного розвитку, а інновації, в свою чергу, виступають вагомим фактором конкурентоспроможності. Проте інноваційний потенціал є складною категорією, дослідження якої потребує визначення та систематизації багатьох аспектів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Єпіфанова І.Ю., Гладка Д.О. Інноваційний потенціал підприємства: сутність, складові та фактори впливу. Економіка і суспільство. №14, 2018. С. 354-360
2. Лещух І.В. Інноваційний потенціал регіону: домінантні характеристики. Інноваційна економіка. №7-8, 2019. С. 97-103
3. Фірсова С.М., Чеботар С.В. Основні елементи інноваційного потенціалу. Економічний вісник Донбасу. № 3 (25), 2011. С. 202-207
4. Євтушенко Н.О., Рязанцев Р.О. Сутність та структура інноваційного потенціалу. Економіка. Менеджмент. Бізнес. №1-2 (39), 2022. С. 22-26